بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

غزل

در مدح یا دُرِ درماندگان دستگیر بیچارگان خواجہ خواجگان حضرت خواجہ معین الدین الحسن السنجری چشتی رحمۃ اللہ

عن تصنیف سلطان العاشقین معارف آگاہ حضرت خواجہ مستان شاہ صاحب کابلی رحمۃ اللہ علیہ

توپیراں راہمہ پیری معین الدین اجمیری
مرادرغم نہ بگذیری معین الدین اجمیری

رسول اللہ چہ دُرصفتہ تراھندالولی گفتہ
نہ کس راراز نہفتہ معین الدین اجمیری

منقّش شد جبینت راکہ من تا حبیب اللہ
شہید العشق حق آگاہ معین الدین اجمیری

ترا از اَوْلِیَاءَ اللّٰہِ لَاخَوْفٌ بہ برخلعت
بسر تاج ھل اتیٰ داری معین الدین اجمیری

دُرِ دریائے مکنونی حبیبِ ذاتِ بیچونی
خلیلِ خواجہ ہارونی معین الدین اجمیری

انیس رُوح پاکانی جلیس قدسِ سبحانی
جہاں چوں جسم تو جانی معین الدین اجمیری

سرو سردارِ چشتیاںؒ دل و دلدارِ چشتیاںؒ
غم و غمخوارِ چشتیاںؒ معین الدین اجمیری

ہر آں اشخاص چشتی شد بامرِ حق بہشتی شد
بدین اللہ چشتی شد معین الدین اجمیری

زحق گردیدہ الہامت بہشتی شد مریدانت
ختم بالخیر انجامت معین الدین اجمیری

کسی محروم زاں درگہ نگشتہ اے شہِ والا
بکن حاجت روا ما را معین الدین اجمیری

مریدانت خدا خواست بامرِ حق خدا دانست
بقا باللہ خدا شان ست معین الدین اجمیری

بشد یک عمر مستان شاہ نہادہ سر بر آں درگاہ
شیئًا اللہ شیئًا للہ معین الدین اجمیری

مُسدّس

تصنیفِ حلقہ بگوشِ ازلی خاکسار محرم علی چشتی اڈیٹر اخبار رفیق ہند لاہور
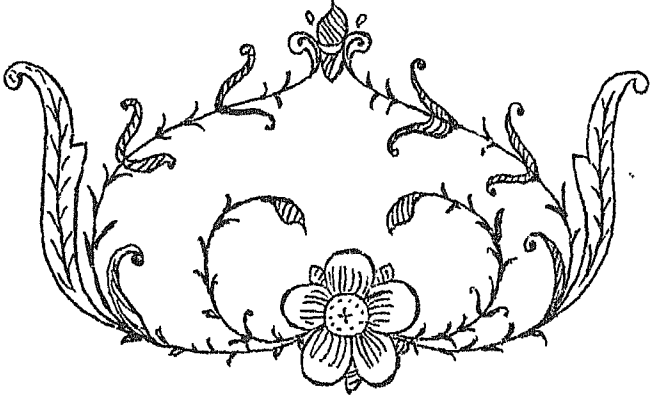
مُرید سلطان العاشقین معارف آگاہ حضرت خواجہ مستان شاہ صاحب چشتی کابلی رحمۃ اللہ علیہ

همہ زہاد و دیری و کنشتی　　بدیدم لعبتِ سنگی و خشتی
مرا چوں در غلامانت نوشتی　　ہمی خواہم دریں آفات زشتی

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

اگر بر چشم و بر فرقم نشینی　　کشم ناز ترا چوں نازنینی
دلم را چاک کردہ گر بہ بینی　　بیابی نقشہائے یا معینی

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

چہ غم باشد اگر جاناں تو باشی
سفینہ بہرِ ایں طوفاں تو باشی
بہ ایں دیوار پشتیباں تو باشی
بورطہ نوح کشتیباں تو باشی

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

شہا من گشتہ ام بیجان و بیدم
چو نام نامیت شد اسمِ اعظم
ازیں موجِ بلاؤ زیں طلاطم
دریں بیچارگی پس چوں نخواہم

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

ہمیدانم کہ ایں شورِ قیامت
باُمیدِ ورودِ فیضِ عامت
ہمہ از جرم و عصیانست شامت
کنم در بحرِ عصیاں وردِ نامت

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

ببیں ایں بندۂ غرقِ گناہاں
بکن رحمے خدارا شاہِ شاہاں
سراسر بستۂ امواجِ عصیاں
وگرنہ میبروم در زورِ طوفاں

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

ہمی گویند بدخواہان تاری
زچشمم رودِ خونی گشتہ جاری
کہ چشتی ماند شد در بیقراری
تو آخر غیرتِ ایں نام داری

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

مرا چوں رتبۂ خادم بدادی ۔ چساں بینی بحالم ایں ببادی
برائے دشمنانم گشتہ شادی ۔ فغاں اے شاہ من زیں نامرادی

بگرداب بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

ببیں بشیدہ اعدایم ضررہا ۔ برائے خرمنِ من صد شررہا
ز ہر سو میرسد پیشم خبرہا ۔ کہ ہر دم تیز شد تیغ و تبرہا

بگرداب بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

اگرچہ راندۂ ہر دو جہانم ۔ نہ آخر اے شہا از بندگانم
دریں احوالِ بد از درمانم ۔ بغیر از نامِ تو دیگر ندانم

بگرداب بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

شہِ مستان کہ او جانِ جہانست ۔ مرا از لطفِ شاہی خواندہ جانست
چو جانِ جانِ عالم سرگرانست ۔ دریں امواج طوفاں نوحہ خوانست

بگرداب بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

اُمید ساحل اینجا چوں سراب است ۔ چناں ابرِ کہ مخمورِ شراب است
بہر جانب کہ بینم شورِ آب است ۔ چپ و راستم ہجومِ اضطراب است

بگرداب بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

نمی یابیم ذرّه روشنائی
دریں سیلابِ غم کن ناخدائی
شناور من نیم تو آشنائی
کجائی نوحِ چشتیاں کجائی

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

بسو بیم آمده غولِ نہنگاں
به ہر سو لطمۂ افواجِ طوفاں
نه لنگر مانده از کشتی نه سُکّاں
فغانی یا معیں پیشِ تو فغاں

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

نمی گویم که در دُنیا خدائی
چو پیرِ ما مریداں ناخدائی
ولیکن کے ز ذاتِ حق جدائی
دریں احوال یک جلوه نمائی

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

بشانِ خواجۂ عثمانِ چشتی
ببیں ایں چشمۂ نیسانِ چشتی
که نامِ نامیش ایمانِ چشتی
نگاهِ رحم کن برجانِ چشتی

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

طفیلِ قربِ شاه بختیارم
اگر دیدی مرا شد بخت یارم
نگاہے کن بریں احوالِ زارم
وگرنه بر درت جاں می سپارم

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

به صدقِ آنکه سالکت را گهر شد
نگاہے کن که حالِ من بتر سد

ز فیضِ عامِ تو گنج شکر شد
ازاں دردِ خودم شام و سحر شد

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

بعزّ و جاهِ آن مقبولِ شاهی
بکن رحمے دریں حالِ تباہی

حضورِ پاکِ محبوبِ الٰہی
مرادِ دین و دُنیا تو پناہی

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

طفیلِ جوشِ عشقِ شاه مستاں
نگاهِ رحم بر چشتیِ بے جاں

که دارد با تو آں جانِ عزیزاں
وگرنه خائف است اکنوں ز طوفاں

بگردابِ بلا اُفتاد کشتی
مدد کن یا معین الدین چشتی

در مدحِ سلطان المشائخ حضرت خواجہ سیّد نظام الدین محمد محبوب الٰہی چشتی رحمۃ اللہ علیہ

صبا ہمی چو بہ دہلی بکوئے آں جانی — زمن سلام و پیامے بوے تو برسانی

کہ اے نظامِ جہاں فخر خانوادہ چشت — برائے تست مسلّم خطاب سلطانی

تو ای ز عشق رسیدی بشانِ محبوبی — تو ئی کہ بندہ و محبوب پاک یزدانی

بغور چونکہ بدیدم رخت بدانستم — عیان است جلوۂ ربی اللہ بشکل انسانی

بچہرہ ات ہمہ انوارِ احمدی پیداست — ز مصحفِ تو عیان ہست شانِ قرآنی

بیادِ روئے تو بودن ترا پرستیدن — ہمیں ز پیرِ مغاں یافتم مسلمانی

چہ باک و ارم ازیں زاہدانِ ظاہر بیں — اگر کنند بمن طعنہا ز نادانی

مرا چہ کار بہ کیش و بہ مذہب و ملّت — خدا گواہ ست کہ شاہا مرا تو ایمانی

ز فرقتِ تو شہا بندہ ات جگر خون ست — بروزِ عُرسِ خود اے کاشکے مرا خوانی

بہ پیش روضۂ تو زار نالہا بکشم — کنم طواف حضوری بچشم گریانی

گہے برقص در آیم بذوق و مستیٔ عشق — گہے بوجد بہ بینم سماع روحانی

حجاب دور کنم فاش ذکرہا گویم — کہ من ز ہجرِ تو دیدم چہا پریشانی

خدا کند کہ کنم من زیارتِ دہلی — کہ ہست خوابگہِ عاشقانِ سبحانی

چو بخت یار شود سوئے درگہے بروم — کہ ہست بارگہِ شاہ قطب ربانی

اگر نصیر شود بخت روشنی طلبم — ز آستانِ حضورِ چراغ نورانی

بر آستانہ کہ در یمین ہمسر طور است — کنم کلام بہ پیش کلیمِ ربّانی

بہ فخرِ ہر دو جہاں رفتہ یاوری طلبم — کنم دو دیدہ منوّر ز حسنِ رحمانی

منم کہ مستِ الستی ز بادۂ عشقم — چرا نہ پائے تو بوسم کہ شاہِ مستانی

منم کہ طوقِ غلامیت در گلو دارم — منم ز حلقہ بگوشانِ تو نیک میدانی
منم بباغ تو نو بادۂ حدیقۂ چشت — حفاظتم بکن از تند بادِ طوفانی
مرید تو شدہ محصور لشکرِ اعدا — بہ بنگر بندۂ تو ہست فوجِ شیطانی
بدرگہ تو کنم الغیاث اے شاہا — ز شرِّ لشکرِ اعدا مرا تو برہانی
کجاست حضرتِ اقبال تا ز حالِ من — خبر دہد بہ حضورِ جنابِ سلطانی
مپرس چیست سوالم تو اے شہِ عالی — کہ حاجتِ منِ بیچارہ خوب میدانی
مجال و تاب ندارم کہ عرضِ حال کنم — کہ اشکِ دیدۂ من کردہ زورِ طغیانی
ز فیضِ عامِ تو اے شاہِ من تعجب نیست — اگر بمورِ ضعیفی دہی سلیمانی
بیانِ وصفِ تو گفتن ز بندہ ممکن نیست — کہ من ہر آنچہ بگویم تو برتر از آنی
مراد بود کہ یک چند عرضِ حال کنم — وگرنہ نیست مرا دعوئے سخندانی

بسوئے چشتیِ خستہ جگر نگاہے کن
کہ حالِ بندہ ز تو ہیچ نیست پنہانی